Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000276855
Datum:	27 oktober 2026
Opsteller:	K.R. Westrik
Portefeuillehouder:	Wethouder W. Mazier
Onderwerp:	Tweede Tussentijdse Rapportage (Turap) 2026

Het college van B&W besluit de raad voor te stellen:

1. De financiële effecten van de tweede tussentijdse rapportage 2026 meerjarig te verwerken in de begroting;
2. De wijzigingen die voortvloeien uit hoofdstuk 5.1 Analyse personeelslasten, hoofdstuk 6 Overige onderwerpen en hoofdstuk 7 Technische wijzigingen conform te verwerken in de begroting 2026-2029.
3. Te besluiten tot de onttrekkingen/toevoegingen aan bestemmingsreserves/voorzieningen conform de bedragen aangegeven onder argument 3.
4. Het krediet voor Toilet de Wellen op te hogen met € 20.000,-.
5. Het krediet voor Maatregelen N302 – Lorentz op te hogen met € 415.000,- aan de uitgavenkant en € 200.000,- aan de inkomstenkant.
6. Het krediet Aanschaf Werkvoertuig Bebording op te hogen met € 13.500,- en krediet Aanschaf Werkvoertuig Ongedierte op te hogen met € 12.750,-.
7. Het krediet aanschaf Vrachtwagen op te hogen met € 40.000,-.
8. Het krediet Omvormen Led op te hogen met € 20.000,-.
9. Een krediet Parkeerregulering Waterfront/Zeebuurt beschikbaar te stellen van € 152.000,- en te dekken uit de bestemmingsreserve Kapitaallasten Parkeren Waterfront.
10. Een krediet in de Grondexploitatie Lorentz III beschikbaar te stellen van € 200.000,- in 2027 voor aanpassingen Newtonweg.
11. Het krediet Luchtbehandelingsinstallatie Sporthal de Sypel op te hogen met € 165.000,- en dit te dekken uit de bestemmingsreserve kapitaallasten installatietechnische voorzieningen gemeentelijke gebouwen.
12. Een krediet van € 30.000,- beschikbaar te stellen in 2027 voor Rolluik de Sypel.
13. Het DMJOP-krediet voor verduurzaming gymlokaal Houtkamp op te hogen met € 267.000,- en dit te dekken uit de bestemmingsreserve Duurzaam Vastgoed.
14. Het voorbereidingskrediet Maatwerkwoningen (parallelweg 7) op te hogen met € 140.000,-.
15. Een krediet beschikbaar te stellen van € 304.885,- voor de grond Basisschool Het Koraal.
16. De kredieten grondexploitatie bij te stellen conform de Tussenrapportage Grondexploitaties t/m Q2 – 2026.
17. Te besluiten tot het afvoeren van niet te realiseren ombuigingen conform de voorstellen opgenomen onder de programma's van de Turap, zoals reeds meegenomen binnen het financiële effect van deze Turap.

Het college van B&W besluit:

18. De volgende krediethouder aan te wijzen voor kredieten: De heer H. Guljé voor het investeringskrediet Rolluik de Sypel; mevrouw M. Mulder voor krediet grond Basisschool Het Koraal; en de heer W. van Blijderveen voor krediet Grondexploitatie Lorentz III en krediet Parkeerregulering Waterfront/Zeebuurt.

Inleiding

De tussentijdse rapportage (peildatum 1 september 2026) ligt nu voor. Deze tussentijdse rapportage is zowel een beleidsmatige als een financiële tussentijdse rapportage, waarbij geldt: management by exception. Als alles volgens planning verloopt (zowel financieel, inhoudelijk als op tijd), dan is niets gerapporteerd. Tevens wordt deze rapportage ook gebruikt om daar waar nodig bij te sturen en de begroting middels expliciete besluiten te wijzigen.

Doorontwikkeling rapportage

De tussentijdse rapportage ontwikkelt continu door. Waar de rapportage eerder voornamelijk een financiële rapportage was, wordt deze nu bewust ingezet om het bestuur actief te informeren. Om de totale documentenstroom richting de raad te minimaliseren, wordt continu gezocht naar maximale samenhang in

de P&C-cyclus. Zo wordt aanvullende advisering op kredieten gelijk in de stukken verwerkt en worden de uitkomsten van de septembercirculaire meegenomen. Ook de advisering rondom de tweede prognose van de zorgkosten worden opgenomen. Door samen te werken en de timing van het opleveren van informatie op elkaar af te stemmen is dit mogelijk.

In deze rapportage vindt er in het bijzonder een inhoudelijke terugkoppeling plaats op de uitvoering van de ombuigingen. Daarnaast zien we een mooie ontwikkeling met de uitgebreide Voortgangsrapportage Grexen waarbij een verbetering in grip en sturing te zien is met deze rapportage.

Grootste effecten
In deze tussentijdse rapportage wordt een inkijk en doorkijk gegeven in de ontwikkeling van beschikbaar gestelde middelen en uit te voeren beleid. Geconstateerde financiële afwijkingen zijn veelal incidenteel van aard. De grootste financiële effecten komen uit de septembercirculaire, de parkeeropbrengsten en de gevolgen van de analyse personeelslasten. Daarnaast zijn er diverse kleinere afwijkingen in kosten en/of opbrengsten. Per saldo is er in 2026 een nadelig effect. Structureel is er vanaf 2027 een voordelig effect door de gevolgen van de advisering rondom de septembercirculaire.

Beoogd effect
Informeren van college en gemeenteraad over huidige stand van zaken uitvoering begroting 2026 en de begroting conform te wijzigen.

Argumenten
1. De Raad heeft het budgetrecht en is bevoegd begrotingswijzigingen vast te stellen. Voorgesteld wordt de begroting op de geconstateerde afwijkingen in de tussentijdse rapportage te wijzigen en het saldo te muteren op het begrotingssaldo. Dit zorgt ervoor dat lopende begroting actueel blijft en grote afwijkingen (en daarmee onrechtmatigheden) bij de jaarrekening voorkomen worden. Dit sluit ook aan bij het principe van reëel ramen. Zie de uitgebreide financiële samenvatting in de rapportage voor de meerjarige financiële effecten van de Turap en zie kopje financiën van dit raadsvoorstel.
2. Hiermee besluit de raad specifiek tot het verwerken van de gevolgen vanuit de genoemde hoofdstukken. De analyse personeelslasten levert een incidenteel nadeel op. Vanuit de analyse kapitaallasten is sprake van een incidenteel voordeel door met name het later afronden van geplande investeringen, waardoor kapitaallasten een jaar doorschuiven. In de kredietverantwoording worden twee kredieten afgesloten die zijn afgerond. Benodigde ophogingen van kredieten zijn meegenomen onder de afwijkingen binnen de programma's. Alle financiële effecten vanuit deze hoofdstukken zijn verwerkt in het boekwerk. In hoofdstuk 7 zijn een aantal budgettair neutrale wijzigingen genoemd die taakveld- of programma overstijgend zijn. De raad is bevoegd deze begrotingswijzigingen vast te stellen. Uit deze wijzigingen vloeien geen financiële gevolgen.
3. Toevoegingen of onttrekkingen aan reserves zijn voorbehouden aan de raad. In de tussentijdse rapportage is de dekking aan bestemmingsreserves specifiek aangegeven. Samengevat dient de raad te besluiten tot de volgende dotaties/onttrekkingen:
    a. Ter dekking van de reconstructie N302 Leuvenumseweg wordt een bedrag van € 649.000,- ingezet vanuit de voorziening Vitale Vakantieparken (zie aanmelding 22, taakveld 2.1).
    b. Ter dekking van de parkeerregulering Waterfront/Zeebuurt is een bedrag van € 156.180,- nodig. Er vindt een dotatie plaats vanuit de hiervoor beschikbaar bestemmingsreserve Parkeren Waterfront naar de bestemmingsreserve Kapitaallasten Parkeren Waterfront. Vanuit deze reserve vindt vervolgens dekking plaats voor het krediet (zie aanmelding 28, taakveld 2.2).
    c. Ter dekking van de luchtbehandelingsinstallatie Sporthal de Sypel (MJOP) wordt een bedrag van € 165.000,- onttrokken aan de onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen en toegevoegd aan de bestemmingsreserve kapitaallasten installatietechnische voorzieningen gemeentelijke gebouwen (zie aanmelding 39, taakveld 5.2)
    d. Ter dekking van de ophoging krediet voor Gymlokaal Houtkamp een bedrag van € 267.000,- te dekken uit de bestemmingsreserve Duurzaam Vastgoed (zie aanmelding 42, taakveld 5.2).
    e. De reeds gemaakte onderzoekskosten van € 18.422,- voor gymlokaal Bosboom Toussaintstraat conform eerdere besluitvorming te dekken uit de bestemmingsreserve Duurzaam Vastgoed (zie aanmelding 42, taakveld 5.2).
    f. De ontvangen bedragen vanuit de decentralisatie-uitkering van CDOKE (Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat- en Energiebeleid) toe te voegen aan de bestemmingsreserve Duurzaamheid gedekt uit de stelpost taakmutaties. Dit gaat om € 1.558.000,- in 2026 en € 1.564.000,- in 2027. Zie voor toelichting taakveld 7.4, aanmelding 54.

4. Voor beslispunt 4 t/m 16 geldt dat het bijstellen van een krediet is voorbehouden aan de raad. De financiële effecten van de bijstellingen zijn verwerkt in de Turap. Het krediet voor toilet de Wellen moet worden opgehoogd vanwege enerzijds het langlopende proces waarin welstand en de omgeving aanvullende eisen hadden qua vormgeving en groene aankleding. Anderzijds vanwege het feit dat voor het verplaatsen van de unit verder van de aanwezige horeca er voor de afvoer van afvalwater een pompput (riool) nodig is. De financiële effecten zijn meegenomen in de tussentijdse rapportage onder taakveld 2.1 (aanmelding 19), waar ook nadere toelichting te vinden is.
5. Omdat de verkeersprojecten deels toerekenbaar zijn aan de ontwikkeling van Lorentz III is in de grex Lorentz III reeds een bijdrage van € 200.000,- opgenomen. Dit bedrag moet nog worden toegevoegd aan het krediet. Daarnaast is een extra bedrag nodig van € 215.000,- vanwege prijsstijgingen. De financiële effecten zijn meegenomen in de tussentijdse rapportage onder taakveld 2.1 (aanmelding 21), waar ook nadere toelichting te vinden is.
6. Om de benodigde vervangingsinvestering voertuigen vanuit het tractiebeheerplan aan te kunnen kopen dienen de kredieten te worden verhoogd naar het huidige prijspeil. Als gevolg van technologische ontwikkelingen en prijsstijgingen voor materialen, arbeid en belastingen (BPM) blijken de eerder aangevraagde kredieten ontoereikend voor aanschaf. De financiële effecten zijn meegenomen in de tussentijdse rapportage onder taakveld 2.1 (aanmelding 24), waar ook een nadere toelichting is opgenomen.
7. Om de benodigde vervangingsinvestering vanuit het tractiebeheerplan aan te kunnen kopen dient dit krediet te worden verhoogd naar het huidige prijspeil. Dit als gevolg van advieskosten en prijsstijgingen van materialen. De financiële effecten zijn meegenomen in de tussentijdse rapportage onder taakveld 2.1 (aanmelding 25), waar ook een nadere toelichting is opgenomen.
8. Het krediet voor Omvormen Led (2026 t/m 2029) moet worden opgehoogd door gestegen kosten voor aansluitingen en een aantal onverwachte, noodgedwongen vervangingen. De financiële effecten zijn meegenomen in de tussentijdse rapportage onder taakveld 2.1 (aanmelding 27), waar ook nadere toelichting te vinden is.
9. Onderdeel van het door de raad vastgestelde ontwikkelplan Waterfront is dat er parkeerregulering wordt ingesteld in (delen van) Waterfront, Zeebuurt en Friesegracht. Dit kan worden gedekt uit de bestemmingsreserve Kapitaallasten Parkeren Waterfront. Zie onder taakveld 2.2, aanmelding 28.
10. In de grondexploitatie Lorentz III is een budget van € 200.000,- beschikbaar voor aanpassingen aan de Newtonweg. Inmiddels is hier binnen de Algemene dienst een krediet voor vastgesteld. Hierdoor kan er ook een grondexploitatiekrediet worden geopend waarin de bijdrage wordt verantwoord. Vanwege de verwerking in de grondexploitatie heeft dit geen financieel effect. Zie onder taakveld 3.2, aanmelding 33.
11. Er is een ophoging nodig van het krediet m.b.t. de luchtbehandelingsinstallatie Sporthal de Sypel vanuit meerwerk als gevolg van een onveilig gebleken constructie van het plafond. Voorgesteld wordt dit te dekken uit de onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen (MJOP). Het bedrag aan dekking wordt incidenteel toegevoegd aan de bestemmingsreserve kapitaallasten installatietechnische voorzieningen gemeentelijke gebouwen. Zie onder taakveld 5.2, aanmelding 39.
12. In het kader van veiligheid wordt voorgesteld om een automatisch stuurbaar rolluik te installeren bij de doorgang. Dit kan gedekt worden vanuit aframing van budgetten binnen de exploitatie van de Sypel, waardoor dit een budgetneutrale wijziging betreft. Zie taakveld 5.2, aanmelding 41.
13. Er wordt voorgesteld de invulling van middelen beschikbaar voor het vastgestelde DMJOP gewijzigd in te zetten. Het krediet voor gymlokaal Bosboom Toussaintstraat wordt bij deze Turap afgesloten en voorgesteld wordt om de middelen die hierdoor vrijkomen in de bestemmingsreserve Duurzaam Vastgoed in te zetten voor ophoging van het DMJOP-krediet voor verduurzaming gymlokaal Houtkamp. Per saldo betekent dit een ophoging van het krediet voor gymlokaal Houtkamp van afgerond € 267.000,- gedekt uit de bestemmingsreserve Duurzaam Vastgoed. Zie taakveld 5.2, aanmelding 42.
14. Het eerder beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet van € 170.000,- is door vertraging en onvoorziene ontwikkelingen, waaronder stikstof, asbest en aanvullende onderzoeken, volledig benut. Daarom is een aanvullend krediet van € 140.000,- nodig. Wanneer het project doorgang vindt, zal in het tweede kwartaal van 2027 toegewerkt worden naar een grondexploitatie. Een eventueel nadelig resultaat van deze grondexploitatie wordt gedekt uit de overschotten Beschermd Wonen/Maatschappelijke Opvang (BW/MO). Wanneer het project geen doorgang vindt, worden de gemaakte kosten ook uit deze overschotten gedekt. Deze afwijking heeft zodoende geen financieel effect. Zie taakveld 8.2, aanmelding 58.

15. In de 1e tussentijdse rapportage 2026 is de rentelast meegenomen voor de grond t.b.v. Basisschool Het Koraal, echter is het benodigde beslispunt voor het beschikbaar stellen van het krediet niet meegenomen en wordt dit hierbij nog hersteld. Dit heeft geen financiële gevolgen.
16. In de Tussenrapportage Grondexploitaties t/m Q2 - 2026 is opgenomen dat diverse kredieten verhoogd en/of verlaagd moeten worden. Zie zowel taakveld 8.2, aanmelding 59 als de bijlage Tussenrapportage Grondexploitaties t/m Q2 – 2026. Vanwege de verwerking in de grondexploitatie heeft dit geen financieel effect.
17. Onder de programma's zijn voorstellen tot afvoeren van ombuigingen opgenomen. Onder het kopje 'Ombuigingsmonitor samenvatting' wordt in dit voorstel nog specifiek weergegeven om welke ombuigingen dit gaat. Het financieel effect is opgenomen in het totale effect van de Tussentijdse rapportage. Meer informatie is ook te vinden onder de programma's en hoofdstuk 4 ombuigingen.
18. Het aanwijzen van kredietnemers is een collegebevoegdheid en is noodzakelijk om over te kunnen gaan tot uitvoering.

Omgevingswet
Het vaststellen van de tweede tussentijdse rapportage heeft geen specifieke uitwerking op de omgevingswet, anders dan eventueel specifiek opgenomen beleid onder de programma's.

Financiën
In de financiële samenvatting in hoofdstuk 2 van de Turap wordt de opbouw van het begrotingssaldo en het financiële effect van de Turap uitgebreid weergegeven. In de onderliggende programma's in het boekwerk is een uitgebreide tabel per programma te vinden. Onderstaand een samenvattende tabel van het financiële effect van deze 2e Turap en het meest recente begrotingssaldo.

**(Bedragen * € 1.000,-)*

Effect 2e Turap 2026	2026	2027	2028	2029
Incidentele afwijkingen	-1.811	-88	-50	-25
Structurele afwijkingen	-362	874	734	476
Totaal effect 2e Turap 2026	**-2.173**	**786**	**684**	**451**
Begrotingssaldo	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
Begrotingssaldo voor 2e Turap 2026	6.239	4.441	1.440	3.114
Effect 2e Turap 2026	-2.173	786	684	451
Begrotingssaldo na 2e Turap 2026	**4.066**	**5.227**	**2.124**	**3.565**

Er is samengevat sprake van een incidenteel nadeel in 2026 van afgerond **€ 2.173.000,-** en een structureel voordeel in de jaren 2027-2029. Structureel is er sprake van een aflopend voordeel tot afgerond **€ 451.000,-** vanaf 2029 als gevolg van de afwijkingen in deze rapportage.

Bij het geprognosticeerde saldo 2026 wordt uitdrukkelijk opgemerkt dat dit is gebaseerd op de gegevens over de eerste acht maanden van het jaar. Dit zal afwijken van het uiteindelijke saldo van de jaarrekening 2026, maar geeft wel inzicht in de huidige stand van zaken.

In de gepresenteerde financiële effecten kan ook een relatie zitten met de ombuigingen. Hierover is meer terug te vinden in hoofdstuk 4 Ombuigingsmonitor. Bij de Begroting 2025 zijn de ombuigingen besloten. Sommige ombuigingen worden eerst als taakstelling opgenomen als de ombuiging niet per direct feitelijk gerealiseerd kan worden. Dit betekent dat het saldo gepresenteerd is alsof de ombuiging wel gerealiseerd is, terwijl in de praktijk dit nog een lopend proces kan zijn.

Ombuigingsmonitor samenvatting
Bij de Begroting 2025-2028 is besloten om de ombuigingen categorie A en B te effectueren. Om de raad hierin mee te nemen, wordt aan de begroting en jaarstukken een paragraaf Ombuigingen toegevoegd. Tevens wordt in de tussentijdse rapportages gerapporteerd over de voortgang.
In het hoofdstuk Ombuigingsmonitor in de 2e Turap wordt de stand van zaken van ombuigingen geanalyseerd en specifieke aandachtspunten opgenomen voor alle jaren 2026 t/m 2030. In de ombuigingsmonitor (bijlage) zijn de vanuit de vorige monitor openstaande ombuigingen terug te vinden.

Hierin wordt per ombuiging en per taakstelling specifiek ingegaan op de stand van zaken. Voor eerder gerealiseerde ombuigingen wordt verwezen naar de vorige ombuigingsmonitor (bijlage 1e Turap 2026; raadsbesluit 9 juli 2026).

In onderstaande tabel een samenvatting van de uitkomsten van de ombuigingsmonitor voor het jaar 2026.

Ombuigingen	Bedrag 2026	Procentueel
Reeds gerealiseerd	€ 9.745.000	85%
Nog te realiseren	€ 804.000	7%
Niet te realiseren (reeds besloten)	€ 937.000	8%
Totaal ombuigingen	**€ 11.486.000**	**100%**

Gesteld kan worden dat 85% van de ombuigingen in 2026 gerealiseerd zijn, dat voor 7% de realisatie nog niet als definitief kan worden beschouwd en 8% is reeds besloten af te voeren. In deze Turap wordt voorgesteld tot afvoeren van incidenteel € 847.000,- in 2026. Dit is meer dan het 'nog te realiseren' bedrag van € 804.000,-, omdat er ook ombuigingen zijn waarbij er meer is omgebogen dan oorspronkelijk begroot.

In onderstaande tabel is een kort meerjarig overzicht weergegeven van de stand van zaken van de ombuigingen m.b.t. de jaren 2027-2030.

Bedragen x € 1.000,-

Stand van zaken Ombuigingen	2027	2028	2029	2030
Gerealiseerd	10.354	10.321	9.546	9.546
Gerealiseerd in %	83%	81%	77%	77%
(Nog) niet gerealiseerd	1.207	1.484	1.874	1.874
(Nog) niet gerealiseerd in %	10%	12%	15%	15%
Besloten af te voeren/terug te draaien	956	956	991	991
Besloten af te voeren/terug te draaien in %	7%	7%	8%	8%
Totaal	**12.517**	**12.761**	**12.411**	**12.411**

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 4 Ombuigingsmonitor. Daarnaast kan in de bijlage voorjaarsmonitor de stand van zaken per ombuiging bekeken worden.

Voorstel afvoeren ombuigingen

Onderstaande tabel geeft de effecten van de af te voeren ombuigingen in deze 2e Turap.

Bedragen x € 1.000,-

Afvoeren ombuigingen in 2e Turap 2026	I/S	2026	2027	2028	2029	2030
OMB-P0-10 Rente inkomsten voorschot Meerinzicht opnemen in begroting	I	-131	0	0	0	0
OMB-B-P0-37 Taakstelling bedrijfsvoering Harderwijk/Meerinzicht/GR-en (plus)	I	-286	0	0	0	0
OMB-B-P0-36a+b Taakstelling parkeren basis inclusief plus	I	-430	0	0	0	0
OMB-B-P5-26 Huur Defensie verhogen (m.i.v. 2029)	S	0	0	0	-5	-5
OMB-P4-01 Subsidie voor peuteropvang versoberen (basis)	S	0	0	-20	-70	-70
Totaal effect		**-847**	**0**	**-20**	**-75**	**-75**

Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de 2e Turap en de bijlage Najaarsmonitor. De financiële effecten van het afvoeren zijn verwerkt in het boekwerk van de 2e Turap.

Duurzaamheid

Het vaststellen van de tweede tussentijdse rapportage heeft geen specifieke uitwerking op duurzaamheid, anders dan eventueel specifiek opgenomen beleid onder de programma's.

Inwonersperspectief
N.v.t.

Communicatie
Er vindt geen specifieke communicatie plaats.

Evaluatie
Jaarlijks wordt rond het opstellen van de planning voor het volgende jaar ambtelijk geëvalueerd hoe de P&C-cyclus is verlopen en welke aanpassingen er eventueel nodig zijn voor het komende jaar.

Bijlagen
1. *Tweede Tussentijdse Rapportage 2026*
2. *Najaarsmonitor Openstaande Ombuigingen 2026-2030*
3. *Voortgangsrapportage Grexen 2026 (Vertrouwelijk)*